

Beleidsplan van de PKG 2018-2021

Beleidsplan van de Protestantse Kerk te Gouda 2018-2021

Definitieve versie, na verwerking van de opmerkingen uit de gemeente en de laatste opmerkingen van het College van Kerkrentmeesters, vastgesteld door de Algemene Kerkenraad in zijn vergadering van 25 januari 2018.

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Missie en visie	3
3. Uitgangspunten voor beleid	4
4. Bevorderen van gesprek en bezinning	5
5. Pastoraat	6
6. Diaconaat	7
7. Jeugdwerk	9
8. Ouderenwerk	10
9. Missionair werk	11
10. Zendingswerk	12
11. ICF	13
12. Ontwikkelingen	14
13. Communicatie	15
14. Personeelsbeleid	16
15. Financieel beleid	17
16. Bijlage: Overzicht commissies	18

1. Inleiding

Doel

Dit beleidsplan heeft als doel het bieden van een kader voor de Algemene Kerkenraad (AK) ten behoeve van de uitoefening van zijn verantwoordelijkheid voor het leven en werken van de Protestantse Kerk in Nederland te Gouda (PKG) in haar geheel. Het kader moet behulpzaam zijn bij het agenderen van en besluiten nemen over onderwerpen voor de komende vier jaar (2018-2021).

Het beleidsplan neemt de plaatselijke regeling van de PKG als uitgangspunt. Overlap tussen deze beide documenten wordt zoveel mogelijk voorkomen, ze hebben elk hun eigen functie.

Heel belangrijk is dat de AK de eenheid en solidariteit tussen de wijkgemeenten bevordert en tegelijkertijd de verscheidenheid van de wijkgemeenten waarborgt.

Doelgroep

Dit beleidsplan van de AK richt zich primair op de *ambtsdragers* in de PKG en daarnaast natuurlijk ook op gemeenteleden en andere geïnteresseerden. Het primaat van het leven en werken in de gemeente ligt in Gouda bij de wijkgemeenten, de beleidsplannen van de wijkgemeenten richten zich meer op de *gemeenteleden*.

Achtergrond

De PKG is op 1 januari 2017 ontstaan uit een fusie van de Hervormde Gemeente te Gouda en de Gereformeerde Kerk te Gouda. Voorafgaand aan de fusie is er veel bezinning geweest over de vraag wat verbindende factoren zijn en wat de visie is voor de toekomst van de PKG. Van al het voorwerk voor de fusie is dankbaar gebruik gemaakt voor het opstellen van dit beleidsplan. Vanaf de start kent de PKG zeven wijkgemeenten (Ontmoetingskerk, de Oostpoort, Pauluskerk, Sint Janskerk wijk A, Sint Janskerk wijk B, de Veste en Westerkerk) en de International Christian Fellowship (ICF) als bijzondere wijkgemeente in wording. Voorafgaand aan de fusie was al sprake van samenwerking op diverse terreinen. De wijkgemeenten hebben aan de ene kant een basis in een geografisch deel van Gouda en aan de andere kant een duidelijk profiel (denominatie, identiteit). Zo kunnen de wijkgemeenten gezamenlijk, een ieder in eigen gebied, in diaconaal en missionair opzicht dienstbaar zijn aan de gehele gemeente Gouda. Tegelijk kunnen de wijkgemeenten met een eigen identiteit een vitale en herkenbare ontmoetingsplaats zijn, zodat iedereen aansluiting kan zoeken bij de wijkgemeente waar hij of zij zich het meeste thuis voelt.

Werkwijze

De AK hanteert dit beleidsplan a) als inhoudelijk en richtinggevend kader voor het leven en werken in de PKG en b) tevens als agenda voor de gezamenlijk op te pakken uitdagingen in de periode 2018-2021. Dit beleidsplan is dus meer een agenderend document, waarbij op de verschillende terreinen vanuit de vastgestelde missie een nadere visie ontwikkeld moet worden.

In hoofdstuk 2 en 3 staan de missie, visie en overige uitgangspunten voor beleid en in de hoofdstukken 4 t/m 15 staan de onderscheiden beleidsterreinen uitgewerkt met telkens per hoofdstuk a) de huidige situatie en het inhoudelijk kader en b) de uitdagingen waarover in de komende periode besluiten genomen kunnen of moeten worden.

De leden van de AK willen in de komende periode op een zodanige enthousiasmerende manier met elkaar samenwerken in de PKG en in de AK in het bijzonder, dat het een eer en een vreugde is om deel uit te maken van de AK en dat het ook geen probleem is om in eventuele vacatures in de AK te voorzien.

2. Missie en visie

Missie

We vinden elkaar in de kern van de in 2010 gezamenlijk opgestelde geloofsbrief die als volgt kan worden weergegeven:

- De PKG maakt deel uit van de gemeente van Jezus Christus en gelooft in één heilige, algemene, christelijke kerk.
- Wij belijden de drie-enige God en zoeken met elkaar naar eenheid in geloof, hoop en liefde en laten ons daarbij leiden door de Heilige Geest.
- Als PKG zijn wij van betekenis voor de Goudse samenleving.

Visie

In de afgelopen jaren is veel tijd en energie gestoken in de fusie tot PKG. Op dit moment bevindt de PKG zich in een relatief stabiele situatie, in die zin dat er vooralsnog geen ingrijpende keuzes gemaakt hoeven te worden. Dat betekent dat de PKG zich weer volop kan richten op wat het betekent om kerk van Jezus Christus te zijn.

Tegelijkertijd is zichtbaar dat de christelijke gemeenschap in Nederland steeds meer teruggedrongen wordt in een minderheidspositie, dat mensen (waaronder ouderen en andere kwetsbare groepen) steeds meer op zichzelf teruggeworpen worden door een individualiserende samenleving en een terugtrekkende overheid, en ook dat het moeilijker wordt om jongeren bij de kerk betrokken te houden.

Het is niet denkbeeldig dat binnen enkele jaren – net als bij andere protestantse gemeenten in ons land – ook in de PKG ingrijpende keuzes gemaakt moeten worden. Daarom wil de AK juist in deze stabiele situatie zich alvast bezinnen wat daarvoor eventuele criteria zijn.

Vanuit deze gedachten komt de AK tot de volgende speerpunten van beleid voor de komende jaren, in de verwachting van de komst van Gods Koninkrijk:

- Investeren in de essentiële kenmerken van kerk zijn, vanuit Gods liefde en door de kracht van de Heilige Geest:
  - Elkaar op te bouwen in het geloof, de hoop en de liefde;
  - Getuigen van het evangelie van Jezus Christus;
  - Omzien naar armen, eenzamen, ouderen, vluchtelingen en zieken;
  - Met bijzondere aandacht voor jongeren en nieuwkomers.
- Stimuleren dat er vitale wijkgemeenten zijn, elk met een stabiele achterban. Met de uitdaging om zoveel mogelijk mensen bij de kerk en wijkgemeente betrokken te laten blijven en/of te raken, in activiteiten en in financiële zin.
- Ontwikkelen van criteria om toekomstgerichte keuzes te kunnen maken voor de PKG voor het geval de beschikbare middelen substantieel afnemen of toenemen.

Deze punten kunnen gezien worden als de belangrijkste richtingwijzers voor de beleidsvoornemens in de volgende hoofdstukken en de uitwerking daarvan, zonder hier steeds expliciet naar te verwijzen.

3. Uitgangspunten voor beleid

Naast de hiervoor beschreven missie en visie zijn de onderstaande taken en bevoegdheden uitgangspunten voor het in de volgende hoofdstukken uitgewerkte beleid.

Taken en bevoegdheden

Als taken en bevoegdheden van de AK t.o.v. de wijkkerkenraden benoemt de kerkorde van de PKN:

- *Het overleg met de wijkkerkenraden over de taak en de samenwerking van de delen in het geheel van de gemeente en de uitvoering van het werk dat in dat overleg aan de AK wordt toevertrouwd;*
- *Het treffen van voorzieningen ten behoeve van de gemeente in haar geheel, waar dat nodig is om recht te doen aan de binnen de gemeente voorkomende kerkelijke verscheidenheid;*
- *De vermogensrechtelijke aangelegenheden;*
- *Datgene wat te maken heeft met de rechtspositie van de predikanten en de gesalarieerde medewerkers;*
- *En wat verder nadrukkelijk wordt toevertrouwd aan de AK.*

Plaatselijke regeling

De plaatselijke regeling van de PKG sluit hier bij aan en tekent daarbij expliciet aan:

- *Het uitgangspunt is: het primaat ligt bij de wijkgemeenten;*
- *De AK stimuleert de samenwerking tussen wijkgemeenten, in het bijzonder wanneer zij qua identiteit verwant zijn, op aspecten van het kerkenwerk;*
- *De AK respecteert de eigen verantwoordelijkheid van de wijkkerkenraden inzake hun besluit tot participatie bij bovenwijkse activiteiten.*

En over het treffen van voorzieningen ten behoeve van de gemeente in haar geheel benoemt de plaatselijke regeling concreet:

- *Het bevorderen van het gesprek en de bezinning over belijden en leven.*
- *Het bevorderen van de bezinning over en de visieontwikkeling op de werkvelden van de gemeente.*
- *De vermogensrechtelijke aangelegenheden omvatten onder meer: overkoepelend financieel beleid, beleid rond huisvesting en gebouwen.*
- *Het vaststellen van begintijd en plaats van de kerkdiensten.*
- *De communicatie van de PKG via onder meer het kerkblad en de website.*
- *De ambtelijke verantwoordelijkheid voor kerkdiensten, waarvan in overleg met de wijkkerkenraden is besloten dat ze onder verantwoordelijkheid van de AK vallen.*
- *De eindverantwoordelijkheid voor initiatieven tot, uitvoering van en evaluatie van projecten, die het geheel van de PKG aangaan, of niet aan wijkgemeenten gebonden zijn.*

4. Bevorderen van gesprek en bezinning

Inhoudelijk kader

De gemeente is geroepen te blijven in de weg van het belijden van de kerk. Het opzicht, gegrond in de barmhartigheid van Jezus Christus, geschiedt tot eer van God, tot bewaring van de gemeente en tot behoud van hen die dwalen.

In de gemeente zijn de leden geroepen pastoraal en liefdevol naar elkaar om te zien en elkaar op te bouwen in geloof, hoop en liefde.

Het opzicht dat wordt uitgeoefend door of in opdracht van de ambtelijke vergaderingen, betreft

- *het geestelijk leven van de gemeenten, het gehoor geven aan haar roeping en de vervulling van ambten en andere diensten;*
- *de belijdenis en wandel van leden en ambtsdragers en van hen, die een andere dienst vervullen; en*
- *de verkondiging, de catechese en de opleiding en vorming van predikanten (Kerkorde PKN).*

Binnen de PKG is al sprake van contact en uitwisseling tussen de wijkgemeenten. Op ambtsniveau in het Ministerie van predikanten en kerkelijk werkers, in de AK en in de verschillende colleges en bovenwijkse commissies en in de jaarlijkse gezamenlijke ambtsdragersvergadering. Op het niveau van de gemeente in de verschillende gezamenlijke activiteiten, gezamenlijke kerkdiensten en als gevolg van het grensverkeer tussen de wijkgemeenten.

Het samenleven in een bredere en grotere PKG dan de eigen wijkgemeente kan en moet de wijkgemeenten er bij bepalen dat de wereldwijde kerk van Jezus Christus verder reikt dan de eigen wijkgemeente. Zonder het geloofsgesprek met elkaar te voeren, is dat lastig te realiseren.

Uitdagingen voor 2018-2021

- De reeds bestaande ontmoetingen meer gebruiken voor echte ontmoeting, voor gesprek en bezinning, door dit ook te agenderen: gezamenlijke Bijbelstudie, bezinning op een thema, zoeken naar wat we van elkaar kunnen leren. De AK zal een vorm moeten vinden om een substantieel deel van elke vergadering aan het 'geloofsgesprek' te besteden.
- Tenminste eenmaal per jaar een 'heidag' organiseren voor de leden van de AK, gericht op gesprek en bezinning. Hierbij ook het gesprek voeren over wat verstaan wordt onder 'vitale wijkgemeenten' en wat daarvoor nodig is.
- Bij de hierna volgende beleidsterreinen in de betreffende commissie en werkgroepen ontwikkelen van visie en beleid waarin zowel de eenheid als de verscheidenheid, toegespitst op dat beleidsterrein, blijkt en waarin ook ingegaan wordt op de uitdagingen die de samenleving aan ons stelt, met als belangrijk doel anderen te laten delen in het heil in Jezus Christus

Actiehouder: moderamen AK

5. Pastoraat

Inhoudelijk kader

De gemeente volbrengt haar pastorale taak in de herderlijke zorg aan de leden en anderen die deze zorg behoeven, opdat zij elkaar opbouwen in geloof, hoop en liefde (Kerkerde PKN).

Het reguliere pastoraat aan gemeenteleden is toevertrouwd aan de wijkgemeenten. Die hebben hiervoor predikanten, ouderlingen en bezoekmedewerkers beschikbaar. Elke wijkgemeente geeft hier op een eigen manier invulling aan. De Goudse verpleeghuizen zijn verdeeld over de wijkgemeenten.

Het categoriaal pastoraat is in de huidige situatie uitgewerkt op drie terreinen:

- Doven en slechthorenden
  - In principe heeft elke wijkkerkenraad een ouderling die belast is met het pastoraat aan doven en slechthorenden. De Interkerkelijke Commissie voor het Werk ten dienste van Doven en Slechthorenden in de regio Gouda en Woerden verzorgt maandelijks een speciale kerkdienst.
- Mensen met een verstandelijke beperking
  - Elk jaar wordt een aantal speciale diensten georganiseerd voor gemeenteleden met een verstandelijke beperking, bij voorkeur geïntegreerd in de reguliere morgendiensten. Het is de ambitie dat in de verschillende wijkgemeenten één keer per jaar een kerkdienst zal worden gehouden die gericht is op mensen met een verstandelijke beperking.
  - Sinds medio jaren '90 bestaat er een Werkgroep pastoraat verstandelijk gehandicapten met als activiteiten: kerkdiensten, pastoraat, catechese, gespreksgroep. Doel was deze activiteiten te verankeren in de kerkelijke structuur. Dat moet geëvalueerd worden.
- Pastoraat in de verpleeg- en ziekenhuizen
  - Dit pastoraat wordt enerzijds ingevuld door het reguliere pastoraat van de wijkgemeente waaronder het betreffende gemeentelid viel of valt en anderzijds door daartoe door de zorgcentra aangestelde predikanten. De door de AK hiervoor in algemene dienst beroepen predikanten zijn bij toerbeurt afgevaardigd naar de AK. Tenminste één keer per jaar doen zij in de AK verslag van hun werkzaamheden.

Jaarlijks wordt het onderwerp (categoriaal) pastoraat als thema besproken in de AK.

Zie voor het pastoraat aan de jeugd en aan de ouderen respectievelijk in hoofdstuk 6 en 7.

Uitdagingen voor 2018-2021

- Uitwisselen van ervaringen met (vormen van) pastoraat in de verschillende wijkgemeenten om hierin van elkaar te leren, op initiatief van wijkgemeenten en/of eventueel door het organiseren van een jaarlijkse conferentie.
- Evalueren of de huidige invulling van het categoriale pastoraat voldoet en in de behoeften hiervoor voorziet, dan wel dat er bijstelling van de ambities of andere vormen van categoriaal pastoraat gewenst zijn.
- Toerusting van ambtsdragers in de gedragscode voor predikanten en pastoraal werkers en het voorkomen van misbruik in het pastoraat.
- Besluitvorming over het aanstellen van een vertrouwenspersoon om eventuele misstanden mee te kunnen bespreken.

Actiehouder: Nieuw in te stellen commissie van de AK

6. Diaconaat

Inhoudelijk kader

De gemeente vervult haar diaconale roeping in de kerk en in de wereld door in dienst van barmhartigheid en gerechtigheid te delen wat haar aan gaven geschonken is, te helpen waar geen helper is en te getuigen van gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt (Kerkorde PKN).

Binnen de PKG wordt al langer samengewerkt op het terrein van de diaconie. Zo is er al sinds 1998 een gezamenlijke diaconaal consulent, sinds 2013 een gezamenlijk beleidsplan en ook een gemeenschappelijk collecterooster. De diaconale roeping van de gemeente wordt breed gedragen.

‘Helpen wie geen helper heeft’ is al lang het credo van de diaconie. Dit kunnen mensen in financiële problemen zijn, maar ook ouderen die eenzaam zijn of mensen met een beperking. De diaconie is er voor iedereen, niet alleen voor gemeenteleden. Ook niet-gemeenteleden kunnen in geval van nood een beroep op ons doen. Dat loopt in dat geval via het Noodfonds, een samenwerkingsverband tussen verschillende Goudse kerken.

De Goudse diaconie werkt in vijf clusters: Rijkdom en Armoede; Werelddiaconaat; Jeugddiaconaat; Ouderen en Welzijn; Kerk en Vluchteling. Binnen deze clusters wordt het praktische diaconale werk handen en voeten gegeven. In alle clusters participeren diakenen uit alle wijkgemeenten. De diakenen worden in hun werk ondersteund door de diaconaal consulent.

De diaconie is via het Zendingscollege (zie hoofdstuk 10), de zendingbussen en vijf zendingcollectes per jaar betrokken bij de uitzending van gemeenteleden die de roeping voelen om voor kortere of langere periode een diaconale of missionaire taak elders in de wereld te vervullen.

Daarnaast heeft de diaconie banden met Stichting Inloophuis Domino, Stichting Christelijke Hulpverlening 't Swanenburghshofje en Stichting Burennetwerk Gouda. In deze stichtingen participeert de diaconie actief door middel van overleg met de besturen en door financiële ondersteuning. Ook heeft de diaconie banden met de Goudse Voedselbank en de Non-foodbank.

Het College van Diakenen heeft dit nader uitgewerkt in een afzonderlijk Beleidsplan Diaconie 2017-2020. Het beleidsplan van de Diaconie, de jaarlijkse begroting en de jaarrekening worden vastgesteld door de AK. Hiermee wordt tevens het onderwerp diaconie als thema besproken in de AK.

Uitdagingen voor 2018-2021

- Onderzoeken en inventariseren van de mogelijkheden om kwetsbare mensen daadwerkelijk te helpen en het recht van de zwakke mensen in de samenleving te versterken
- Invulling geven aan de zorg voor vluchtelingen en mensen met een vluchtgeschiedenis, bijvoorbeeld door het Maatjesproject voor vluchtelingen.
- In navolging van Jezus Christus samen inhoud geven aan barmhartigheid door, daar waar mogelijk, wereldwijd om te zien naar mensen in lichamelijke of geestelijke nood.
- Er zijn voor en een helpende hand bieden aan jongeren in diaconale nood, jongeren bewust maken van de roeping om diaconaal bezig te zijn in het leven van elke dag en het ondersteunen binnen de wijk en in de gemeente van diaconale acties die gedaan worden door jongeren.
- Het bevorderen van het welzijn en het dienstbaar zijn aan de kwetsbare ouderen en het bieden van praktische hulp (zoals administratieve hulp, de autodienst en de klussendienst) en jongeren hierbij te betrekken.

Deze uitdagingen zijn al verder uitgewerkt in het Beleidsplan Diaconie 2017-2020.

Actiehouder: College van Diakenen

7. Jeugdwerk

Inhoudelijk kader

De geestelijke vorming van de jonge gemeenteleden vindt plaats in de geloofsopvoeding thuis en in de gemeente, en in het werk met en ten behoeve van de jeugd (Kerkorde PKN).

Het reguliere jeugdwerk (van crèche en kindernevendienst tot catechisatie en clubs) is toevertrouwd aan de wijkgemeenten.

Het Protestants Jeugdwerk in Gouda richt zich op verdieping (iedere jongere is uniek) en verbinding (iedere jongere is deel van het lichaam van de gemeente). Sinds januari 2010 is binnen de PKN in Gouda een gezamenlijk jeugdcentrum, STEP, geïnitieerd door de landelijke jeugdorganisaties HGJB en JOP. STEP verzorgt tweedelijns ondersteuning voor de jeugdwerkers in de wijkgemeenten. STEP heeft drie doelstellingen:

- STEP in de wijk – Professionele expertise aanreiken; Verdieping in beleid; Verdieping in coaching/toerusting van jeugdwerkleiders; Verdieping in het faciliteren van relationeel jeugdwerk; Verbreding en wijkoverstijgend denken stimuleren; Zichtbaarheid van STEP vergroten.
- STEP in de kerk – Het STEP kantoor is een plek waar professionele kennis beschikbaar is; Vanuit STEP een gezamenlijke visie formuleren; Visie en beleid waarborgen; Aansturen op wijkoverstijgend verbinden.
- STEP in Gouda – Netwerken en aansluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen; Presentie in de stad Gouda.

Er zijn binnen STEP momenteel twee jeugdwerkers aangesteld. Naast de jeugdwerkers, zijn er regelmatig stagiairs en (project)vrijwilligers actief bij STEP. Het kantoor van STEP bevindt zich in de Sint-Janskerk.

Er is een Protestantse Jeugd Raad (PJR) die met mandaat van de AK als schakel dient tussen de AK en STEP ('orgaan van bijstand van de AK'). In de PJR zijn alle wijkgemeenten vertegenwoordigd. De PJR rapporteert driemaal per jaar over de voortgang van STEP aan de AK.

Jaarlijks wordt het onderwerp jeugdwerk als thema besproken in de AK.

Uitdagingen voor 2018-2021

- Gezamenlijk zoeken van (vertrouwde en eigentijdse) vormen en goede voorbeelden daarin om de jeugd betrokken te houden bij het geloof in Jezus Christus en de kerk en de PKG in het bijzonder.
- Evalueren van de in 2015 vastgestelde Visie Protestants Jeugdwerk Gouda 2015-2019.
- Besluiten nemen over het continueren van STEP en daarvoor al dan niet continueren van de overeenkomst met de Dienstenorganisatie Protestantse Kerk in Nederland c.q. de aanstellingen van de jeugdwerkers.

Actiehouder: PJR

8. Ouderenwerk

Inhoudelijk kader

In de AK is geconstateerd dat op veel gebieden aandacht is voor ouderen: diaconaal en pastoraal, in bijbelkring, huisbezoek en diverse activiteiten. Hierbij kan ook gedacht worden aan de kerkdiensten en weeksluitingen in de Goudse verpleeghuizen. Hiervoor worden ook predikanten en andere ambtsdragers ingeroosterd. Dit gebeurt zowel wijkgebonden als bovenwijks. Enkele Goudse verpleeghuizen hebben een identiteitscommissie waarin ook leden van de PKG deelnemen.

Gezien de toenemende vergrijzing en de toenemende complexiteit van de behoefte en hulpvraag bij ouderen heeft de AK besloten een projectleider aan te trekken. De projectleider heeft als taak om, uitgaande van het huidige aanbod in het pastoraal en diaconaal ouderenwerk, knelpunten en witte vlekken op te sporen en te komen met aanbevelingen voor een geïntegreerd en samenhangend aanbod in het kerkelijk ouderenwerk. Hiertoe is een kleine begeleidingsgroep in het leven geroepen, onder advisering van de diaconaal consulent en één van de predikanten.

Het project Toekomstgericht ouderenwerk heeft als bedoeling om op basis van een inventarisatie het bestaande ouderenwerk waar mogelijk te stroomlijnen en te versterken en ook nieuwe initiatieven te exploreren. Het project loopt van 2016-2018.

In de eerste fase van het project is gebleken dat er in de wijkgemeenten veel aandacht is voor het omzien naar ouderen, maar dat de herkenning van problemen als existentiële eenzaamheid niet overal even intensief en gestructureerd is. Initiatieven die geëxploreerd worden zijn:

- Verbinden van ouderen en jongeren;
- 'Kom aan tafel', waarbij ouderen met een zekere regelmaat bij anderen in de buurt kunnen eten;
- Mogelijke alternatieve invulling van de ouderensoos van de wijkgemeenten;
- Communicatie en toerustingssavonden.

Jaarlijks wordt het onderwerp ouderenwerk als thema besproken in de AK.

Uitdagingen voor 2018-2021

- Besluiten nemen over de aanbevelingen vanuit het project Toekomstgericht ouderenwerk, tegen de achtergrond van de eigen verantwoordelijkheid van de wijkgemeenten ten aanzien van pastoraat.
- Zorgen voor een goede verankering van de PKG in de identiteitscommissies e.d. van de Goudse organisaties gericht op ouderen en de Goudse verpleeghuizen.
- Onderzoeken van mogelijkheden van samenwerking met andere ouderenorganisaties (zoals PCOB).

Actiehouder: Begeleidingsgroep ouderenpastoraat

9. Missionair werk

Inhoudelijk kader

De gemeente is vanwege haar missionaire opdracht, in heel haar bestaan gericht op getuigenis en dienst aan hen die het Evangelie niet kennen of daarvan vervreemd zijn, opdat ook zij delen in het heil in Jezus Christus (Kerkorde PKN).

Het missionaire werk is gericht op de stad Gouda en is primair een verantwoordelijkheid van de wijkgemeenten. In elke wijkkerkenraad is hiervoor een evangelisatie- of missionair ouderling aangesteld. Tegelijkertijd staan alle wijkgemeenten voor vergelijkbare uitdagingen en kan er ook veel van elkaar geleerd en samengewerkt worden. Zo is inmiddels door verschillende wijkgemeenten in de verschillende wijken van Gouda het Kerstwandentheater georganiseerd. Een recent gezamenlijk initiatief is het Paasontbijt op de Markt.

Er is een Missionair College in oprichting, gericht op afstemming, met daarin een vertegenwoordiging uit alle wijkgemeenten. Dit Missionair College zou ook een rol kunnen krijgen bij het vormgeven van de kerkelijke aanwezigheid in de nieuwbouwwijk Westergouwe.

De huidige werkwijze is als volgt:

- De AK stelt in overleg met het CvK het bovenwijkse budget vast voor missionaire activiteiten.
- De AK stelt de missionaire begroting vast op basis van de door de wijkgemeenten ingediende deelbegrotingen.
- De wijkgemeenten leggen ten aanzien van de vanuit het bovenwijkse budget gefinancierde missionaire activiteiten verantwoording af aan de AK (en in de toekomst wellicht via het Missionair College).

Jaarlijks wordt het onderwerp missionair werk als thema besproken in de AK.

Uitdagingen voor 2018-2021

- Vormgeving van Missionair College – met een duidelijke taakomschrijving – en versterken van het leren van elkaar.
- Gerichte aanwezigheid en bijdrage van de PKG in de Goudse samenleving.

Actiehouder: Missionair College i.o.

10. Zendingswerk

Inhoudelijk kader

De PKG wil ook in andere delen van de wereld getuigenis afleggen van de betekenis van het evangelie voor anderen. Dit getuigenis kan zich uiten in het helpen wereldwijd (diaconaal) en het ondersteunen van het onderwijs of de verkondiging van het evangelie in andere landen.

Eind 2016 is door de AK een Protocol Uitzending vastgesteld. In dit protocol zijn de taken en verantwoordelijkheden vastgelegd en ook de spelregels voor uitzending en terugkeer.

De (uit)zending van gemeenteleden als zendingswerker geschiedt onder de verantwoordelijkheid van de AK, waarbij de Thuisfrontcommissies (TFC's) als uitvoerend orgaan optreden. Enkele leden aangesteld vanuit de AK vormen het Zendingcollege (ZC) dat de TFC's ondersteunt in de uitvoering van hun taken. Het ZC en afgevaardigden vanuit alle TFC's vormen het Zendingplatform (ZP).

Jaarlijks wordt het onderwerp zending als thema besproken in de AK.

Uitdagingen voor 2018-2021

- Met het Zendingcollege nader beleid ontwikkelen waarin ook de grenzen aan betrokkenheid bij zending (in de zin van het aantal uitgezonden zendingswerkers) aandacht zullen krijgen.
- Naast aandacht voor de uitzending van zendingswerkers moet er ook (meer) aandacht komen voor de begeleiding van zendingswerkers die definitief terugkomen.

Actiehouder: Zendingcollege

11. ICF

Inhoudelijk kader

Met het oog op de vervulling van haar roeping maakt de gemeente in een relatie van wederkerigheid dankbaar gebruik van inzichten en ervaringen die haar worden aangereikt door gemeenten waarvan de leden uit andere culturen afkomstig zijn (Kerkorde PKN).

De International Christian Fellowship (ICF) is een internationale, multiculturele geloofsgemeenschap met een oecumenisch-evangelisch karakter binnen de PKN Gouda die is opgericht in 2009. Wat de ICF eigen maakt is dat het een (geestelijk) thuis biedt aan mensen die niet makkelijk bij een andere bestaande kerkgemeenschap passen. De eigenheid van de ICF Gouda wordt gevormd door een visie voor, verlangen naar en behoefte aan een geloofsgemeenschap waar Gods aanwezigheid benoemd en ervaren wordt, waar 'familie' en 'vriendschap' werkwoorden zijn en waar de aanraking van Gods Geest wonden heelt. Dit alles gebeurt in een complexe en gemengde gemeenschap met mensen van verschillende culturen, (geloofs-) achtergronden, sociale en economische omstandigheden en een relatief grote geografische spreiding.

De ICF is een 'missionaire wijkgemeente in wording' en functioneert bestuurlijk zelfstandig. Zij is vertegenwoordigd in de AK zoals de andere wijkgemeenten.

Uitdagingen voor 2018-2021

- In nauwe samenwerking met het landelijk dienstencentrum van de PKN een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de ICF.
- Onderzoeken van de mogelijkheid van verdere ontwikkeling van de ICF als zelfstandige/buitengewone wijkgemeente.
- Stimuleren van de uitwisseling en het leren van elkaar tussen ICF en de andere wijkgemeenten.

Actiehouder: moderamen AK i.s.m. ICF

12. Ontwikkelingen

Inhoudelijk kader

In de afgelopen jaren zijn er verschillende ontwikkelingen geweest die de kerkelijke kaart van Gouda hebben veranderd. Niet alleen door federatie van hervormde en gereformeerde wijkgemeenten, maar ook door nieuwe experimenten zoals de ICF, diverse missionaire activiteiten en de pioniersplek Nieuwe Goudse (2014), gericht op mensen van 25-40 jaar en nieuwe vormen van geloofsgemeenschap. Deze nieuwe ontwikkelingen waren altijd het gevolg van ontwikkelingen in de kerk en/of de samenleving.

Kenmerkend voor ontwikkelingen is dat deze meestal niet gepland worden, maar wel waargenomen kunnen worden. Een kerk die van betekenis wil zijn voor de (Goudse) samenleving, zorgt ervoor dat de aandacht hierop gericht is, bijvoorbeeld door hier in de vergaderingen van (het moderamen van) de AK een vast agendapunt van te maken.

Uitdagingen voor 2018-2021

Het is belangrijk om alert te zijn op ontwikkelingen om ons heen en te beslissen of hier op het niveau van PKG dan wel op het niveau van afzonderlijke wijkgemeenten betrokkenheid wenselijk is.

In de gemeente Gouda bijvoorbeeld:

- Grootschalige evenementen, waarbij ofwel de PKG zichtbaar kan zijn, ofwel de PKG moet opkomen voor de ongestoorde doorgang van kerkdiensten.
- Grootschalige nieuwbouwplannen (zoals Westergouwe)
- Mogelijke vestiging van asielzoekers/vluchtelingen
- ...

In de samenleving bijvoorbeeld:

- Toenemende individualisering en afname van binding aan organisaties en verenigingen voor langere termijn, hetgeen gevolgen heeft voor de invulling van kerk-zijn.
- Gevoel van onveiligheid, waardoor extra maatregelen nodig kunnen zijn voor de kerkgebouwen
- Ontwikkelingen in de wet- en regelgeving met gevolgen voor het leven en werken in de PKG, zoals de Wet bescherming persoonsgegevens, de veranderingen in de diverse zorgstelsels, het beëindigen van informatieverstrekking vanuit de Gemeentelijke Basis Administratie enz.
- ...

In de PKN (landelijk) bijvoorbeeld:

- Projecten vanuit het landelijk dienstencentrum of organisaties als HGJB, IZB e.d.
- Mogelijkheid tot het vestigen van pioniersplekken
- Ontwikkelingen in de structuren (classis e.d.)
- ...

Actiehouder: moderamen AK, die dit steeds agendeert voor de vergaderingen van de AK

13. Communicatie

Inhoudelijk kader

Bij communicatie gaat het om twee zaken: de interne communicatie binnen de PKG, tussen de wijkgemeenten, en de externe communicatie, tussen de PKG en de samenleving.

Interne communicatie, met als doel zorgen voor bekendheid over en weer:

- Kerknieuws (verschijnt in de regel driewekelijks)
- Nieuwsbrieven op zondag
- Groepen op sociale media
- Website PKG (<https://www.protestantsekerkgouda.nl/>)

Interne communicatie bij zaken die de gehele gemeente aangaan:

- Indien nodig kan er vanuit de AK een afkondiging gedaan worden in alle wijkgemeenten (bijvoorbeeld in het kader van beroepingswerk).
- Bij bespreking van voor de gehele gemeente van belang zijnde aangelegenheden roept de AK een vergadering van alle ambtsdragers van de PKG bijeen.
- De AK neemt geen ingrijpende besluiten (zoals met betrekking tot de plaatsen van samenkomst en predikantsplaatsen) zonder de leden van de gemeente daarin gekend en daarover gehoord te hebben.

Externe communicatie, met als doel van betekenis zijn voor de (Goudse) samenleving, diaconaal en missionair:

- Lokale media, zoals Lokale omroep en de huis-aan-huisbladen
- Website PKG
- Websites wijkgemeenten en ICF

De AK vertegenwoordigt de PKG naar andere kerkgenootschappen en is eerste aanspreekpunt voor en gesprekspartner van de plaatselijke overheid. De wijkgemeenten participeren afzonderlijk (of gezamenlijk met een andere wijkgemeente) in de plaatselijke Raad van Kerken.

Het is mogelijk om vanuit alle kerkgebouwen de kerkdiensten te volgen via de kerkradio of www.kerkomroep.nl.

Uitdagingen voor 2018-2021

- Van elke AK-vergadering een kort verslag in Kerknieuws en op de website plaatsen.
- Digitale communicatie en privacy: coördinatie van de verbetering van de digitale communicatie en ontwikkelen van beleid om te voldoen aan de Europese richtlijnen omtrent privacy (AVG, per mei 2018). CvK heeft voor dit laatste punt inmiddels een werkgroep ingesteld.
- Evaluatie van Kerknieuws.
- Nieuw (tweejaarlijks) informatieboekje met alle gegevens over de PKG, voor nieuw binnenkomende gemeenteleden.
- Zorgen dat het leven en werken van de PKG onder de aandacht van de lokale media (lokale omroep, huis-aan-huisbladen) komt.
- Opstellen van beleid over contacten en vertegenwoordiging van de PKG in de Goudse gemeenschap, ook qua rolverdeling AK en wijkgemeenten.

Actiehouder: Nieuw in te stellen commissie van de AK

14. Personeelsbeleid

Inhoudelijk kader

De aanstelling van personeel is de verantwoordelijkheid van het CvK. Voor elke wijkgemeente is een volledige predikantsplaats beschikbaar; momenteel zijn er 7 predikanten.

In de huidige situatie zijn er betaalde krachten in dienst voor de volgende functies:

- pastor ICF (0,72 fte)
- diaconaal consulent (0,67 fte)
- jeugdwerkers STEP (tijdelijk, 0,94 fte)
- catecheet (tijdelijk, 0,32 fte)
- projectleider toekomstgericht ouderenwerk (tijdelijk, 0,44 fte)
- hoofdorganist Sint-Janskerk (0,23 fte)
- beheerders en schoonmakers gebouwen (2,26 fte)
- medewerkers Kerkelijk Bureau (1,29 fte)
- gedetacheerd bij Stichting Goudse Sint-Jan (2,97 fte, waarvan 1,0 tijdelijk)

Daarnaast zijn er drie predikanten met een bijzondere opdracht (niet in dienst van de PKG maar wel in algemene dienst bevestigd vanuit de PKG):

- Geestelijke verzorging in het Groene Hart Ziekenhuis
- Zorgpartners Midden-Holland

De overige taken in de PKG worden zoveel mogelijk uitgevoerd door vrijwilligers.

Bij vacatures of langdurige ziekte kan eventueel na overleg met het CvK en goedkeuring door de AK een tijdelijke vervanger worden benoemd.

Daarnaast is het mogelijk dat wijkgemeenten na overleg met het CvK en goedkeuring door de AK en gefinancierd uit de eigen wijkkas een (of meer) tijdelijke betaalde kracht(en) laten aanstellen door het CvK gericht op het werk in de eigen wijkgemeente.

Uitdagingen voor 2018-2021

- Ontwikkelen van een formatieplan met daarin een overzicht van het benodigde aantal betaalde krachten (bovenwijks en gefinancierd uit de wijkkas) en vrijwilligers, plus een onderbouwing wat hiervoor de bepalende factoren zijn zodat bij een eventueel financieel tekort transparante keuzes gemaakt kunnen worden.
- Evalueren van de afspraken die gemaakt zijn met partijen waarmee samengewerkt wordt als het gaat om betaalde krachten, zoals SGS en de zorginstellingen.
- Ontwikkelen van vrijwilligersbeleid

Deze uitdagingen en die van het volgende hoofdstuk (over financieel beleid) zijn deels al verder uitgewerkt in het Beleidsplan Kerkbeheer 2016-2018.

Actiehouder: College van Kerkrentmeesters

15. Financieel beleid

Inhoudelijk kader

De zorg voor de kerkgebouwen en kerkelijke centra en de goede gang van zaken daarin tijdens kerkdiensten en kerkelijke activiteiten berust bij het CvK. De exploitatie van de kerkgebouwen en de kerkelijke centra mogen de primaire (kerkelijke) functie niet belemmeren. In de huidige situatie is sprake van de volgende gebouwen in eigen beheer:

- Sint Janskerk
- Ontmoetingskerk
- De Oostpoort
- Pauluskerk (incl. De Brug, waar ook het Kerkelijk Bureau gevestigd is)
- De Veste
- Westerkerk
- Hof van Sint Jan

Daarnaast zijn er vijf pastorieën en de kosterwoning van de Sint Janskerk. Voor de jeugdclubs wordt ruimte gehuurd van de Goudse waarden en van het Gouds Diaconaal Centrum (The Basement).

Naast de huisvesting is financiële ruimte nodig voor het leven en werken in de wijkgemeenten, maar ook voor de bovenwijkse activiteiten zoals in voorgaande hoofdstukken benoemd. De AK moet ervoor waken dat een **gezonde balans** blijft bestaan tussen a) de basis in termen van huisvesting en pastorale bearbeiding, b) gezamenlijke activiteiten en c) extra wijkactiviteiten in de wijkgemeenten o.b.v. eigen financiering (fondsenwerving).

Daarin speelt ook de **solidariteit** tussen de wijkgemeenten mee, in die zin dat er voor iedere wijkgemeente een solide basis moet zijn om te kunnen functioneren en ook dat er oog is voor de bewerkelijkheid van afzonderlijke wijken. Voorwaarde daarvoor is dat er transparantie is over de inkomsten en uitgaven met het oog op goed bestuur.

Besluiten over het toekennen of verlagen van gelden voor bovenwijkse activiteiten of voor specifieke wijkgemeenten worden genomen door de AK, in overleg met het CvK.

Voor wijkgerichte activiteiten in de wijkgemeenten is binnen kaders financiële ruimte mogelijk door middel van de wijkkassen. Hiervoor is een regeling, vastgesteld door de AK.

De (meerjaren-) begroting en de jaarrekening van de PKG worden voorbereid door het CvK en vastgesteld door de AK. Eventuele afwijkingen dienen eveneens vastgesteld te worden door de AK.

Uitdagingen voor 2018-2021

- Ontwikkelen van inhoudelijke criteria en richtlijnen (door de AK) op basis waarvan CvK steeds een meerjarenbegroting kan maken, in financieel goede en slechte tijden.
- Verlaging van kosten en verhoging van de opbrengsten van kerkgebouwen en kerkelijke centra door efficiënter gebruik ervan.
- Evaluatie van het beleid ten aanzien van de wijkkassen.
- Evaluatie van beleid rondom pastorieën.
- Ontwikkeling van meerjarig huisvestings- en exploitatiebeleid.
- Ontwikkeling van duurzaamheidsbeleid.

Actiehouder: CvK

16. Bijlage: Overzicht commissies

Kerkordelijk is er een eigen positie voor

- College van Diakenen (CvD) en
- College van Kerkrentmeesters (CvK)

Onder de verantwoordelijkheid van het CvK vallen de volgende commissies:

- Commissie Financiën
- Commissie Exploitatie
- Commissie Onderhoud (algemeen)
- Commissie Onderhoud Sint Jan
- Commissie Orgel- en Pianozaken
- Beheercommissie De Veste
- Commissie bezorging kerkblad
- Archiefzaken
- Stichting Goudse Sint Jan

Verder kent de AK de volgende commissies:

- Commissie Westergouwe
- Missionair College
- Protestantse Jeugdraad
- Begeleidingsgroep ouderenpastoraat
- Zendingscollege

Onder de verantwoordelijkheid van het Zendingscollege vallen de Thuisfrontcommissies voor de zendingswerkers.

Nadere bepalingen omtrent de samenstelling, benoeming en opdracht van de commissies, de contacten tussen de AK en de commissies, de werkwijze van de commissies, de verantwoording aan de AK zijn of worden per commissie vastgelegd in een instructie die vastgesteld wordt door de AK.

N.B. Het is belangrijk om als AK de werkzaamheden van de verschillende commissies periodiek te evalueren.